

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра фундаментальної математики

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-
педагогічної роботи

Антон Іванович Пеймонов

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА
(змішана форма навчання)

рівень вищої освіти **доктор філософії**

галузь знань **11 - Математика та статистика**

спеціальність **111 – Математика**

освітня програма **«Математика»**

вид дисципліни **обов'язкова**

факультет **математики і інформатики**

2020 / 2021 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету математики і інформатики

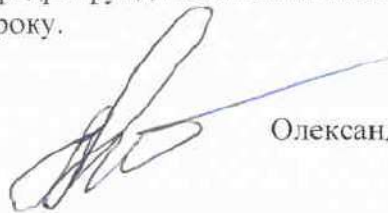
31 серпня 2020 року, протокол № 8

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

**Кадець Володимир Михайлович, доктор фізико-математичних наук, професор,
професор кафедри фундаментальної математики**

Програму схвалено на засіданні кафедри фундаментальної математики
протокол № 1 від 31 серпня 2020 року.

Завідувач кафедри

Олександр ЯМПОЛЬСЬКИЙ

Програму погоджено з гарантом освітньої (наукової) програми «Математика»

Гарант освітньої (наукової)
програми

Володимир КАДЕЦЬ

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету математики і інформатики
протокол № 1 від 31 серпня 2020 року.

Голова науково-методичної комісії

Ольга АНОЩЕНКО

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**ВИКЛАДАЦЬКА ПРАКТИКА**» складена відповідно до освітньо-наукової програми підготовки **докторів філософії**

галузь знань **11– Математика і статистика**

спеціальність **111 – Математика**

1. Мета та завдання викладацької практики

- 1.1. *Метою* викладацької практики є підготовка аспірантів до виконання професійних функцій викладача вищого навчального закладу.
- 1.2. Основними *завданнями* викладацької практики є вивчення передового досвіду викладачів ВНЗ; формування та закріплення знань, умінь і навичок, необхідних для професійної діяльності викладача вищих освітніх закладів; набуття досвіду застосування у викладацькій діяльності сучасних освітніх технологій; формування вмінь організації та проведення виховної роботи зі студентами; формування навичок педагогічного спілкування зі студентами та колегами; забезпечення науково-педагогічної підготовки до дослідної роботи.
- 1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми аспіранти повинні:

знати:

основи педагогіки, педагогічної майстерності, основи психології, методику викладання математики у вищих навчальних закладах, основи фундаментальних і професійно-орієнтованих дисциплін;

вміти:

творчо застосовувати на практиці знання, здобуті під час вивчення математичних дисциплін і предметів психолого-педагогічного циклу, методики їх викладання; правильно обирати педагогічні методи і прийоми для розв'язання конкретних освітніх завдань; вірно оцінювати й адекватно реагувати на різноманітні педагогічні ситуації, що виникають під час взаємодії зі студентами; складати психолого-педагогічну характеристику групи та окремого студента; оптимально застосовувати на лекційних і практичних заняттях сучасні технічні засоби навчання; проводити науково-методичну роботу і психолого-педагогічні дослідження.

На проходження аспірантами викладацької практики відводиться 2 семестр, 16 тижнів, 3 кредити ECTS.

2. Зміст викладацької практики:

Викладацька практика може відбуватися в одному з двох варіантів

Перший варіант:

- складання індивідуального плану викладацької практики;
- вивчення необхідної для проведення освітньої діяльності у ВНЗ навчально-методичної літератури;
- відвідування та аналіз лекцій, семінарських і практичних занять досвідчених викладачів;
- підготовка декількох практичних занять і залікового заняття в студентській групі;
- організація індивідуальної навчально-виховної роботи зі студентами;
- розробка дидактичних матеріалів до занять;
- проведення виховної роботи зі студентами закріпленої групи;
- складання психолого-педагогічної характеристики групи та окремого студента;
- участь у науковій і навчально-методичній діяльності кафедри, проведення психолого-педагогічних досліджень.

Другий варіант: Проведення протягом одного семестру практичних занять в одній студентській групі під керівництвом досвідченого лектора.

Другий варіант обирається за побажанням здобувача освіти з дозволу завідувача кафедри. Дозвіл надається після співбесіди зі здобувачем, під час якої здобувач демонструє достатній рівень кваліфікації.

3. Звітна документація, яку має підготувати аспірант у першому варіанті:

1. Характеристика аспіранта-практиканта, завірена завідувачем кафедри.
2. Звіт про викладацьку практику.
3. План-конспект залікового заняття.
4. Аналіз заняття викладача-предметника.

Здобувачами освіти, які проходять практику за другим варіантом, окрема звітна документація не надається.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залік.

5. Засоби діагностики успішності навчання: проведення установчої конференції керівником практики, консультування аспірантів викладачами кафедр, проведення звітної підсумкової конференції (залік) керівником практики.

Здобувачі освіти, які проходять практику за другим варіантом, звітують в усній формі перед лектором, завідувачем кафедри та керівником практики про проведену роботу.

6. Обов'язки керівника викладацької практики по відношенню до здобувачів які проходять практику за першим варіантом: забезпечує планування, організацію та врахування результатів викладацької практики по факультету; розподіляє аспірантів за місцями проходження практики; проводить установчу та підсумкову навчально-методичні конференції за результатами викладацької практики; прикріплює сумісно з завідувачами кафедр практикантів до студентських груп, обирає з практикантами теми аудиторних і позааудиторних занять; допомагає аспірантам скласти індивідуальний план на період практики, конкретизувати у відповідності до завдань практики зміст навчальних занять, виховних заходів, психолого-педагогічного вивчення студентської групи та окремих студентів, затверджує індивідуальні плани роботи практикантів; забезпечує проведення аспірантами лекційних і практичних занять, консультацій у закріпленій групі, надає їм методичну допомогу, перевіряє та затверджує плани і конспекти практикантів, відвідує їх заняття, контролює виконання індивідуальних планів роботи; збирає й аналізує документацію, представлену аспірантами; разом із завідувачами кафедр контролює роботу з питань організації практики, вибірково відвідує аудиторні заняття та позааудиторні заходи практикантів; організує підведення загальних підсумків викладацької практики; складає загальнофакультетський звіт за підсумками викладацької практики (залік).

Обов'язки керівника викладацької практики по відношенню до здобувачів, які проходять практику за другим варіантом: разом із завідувачем відповідної кафедри прикріплює практикантів до студентських груп та відповідних лекторів, проводить моніторинг проходження практики, консультує практиканта, реагує на побажання та зауваження лектора, відповідального за навчальний курс. За можливості, керівником викладацької практики здобувачів, які проходять практику за другим варіантом, призначається завідувач кафедри або науковий керівник здобувача.

Додатки

Додаток 1

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

ЗВІТ про викладацьку практику аспіранта факультету математики і інформатики

_____ (прізвище, ім'я, по батькові аспіранта)
що пройшов практику з _____ по _____ на кафедрі _____
_____ (назва та адреса навчального закладу / установи)

1. Навчальна робота

1.1. Практика проведена у групі _____ з _____ (назва дисципліни)

1.2. Був прикріплений до викладача _____

1.3. Відвідано занять:

у прикріпленого викладача _____

у викладачів інших дисциплін _____

_____ (перечислити дисципліни)

1.4. Провів занять _____, у тому числі залікових _____

1.5. Провів інших видів навчальної роботи _____

1.6. Взяв участь в обговоренні (аналізі) _____ занять практикантів

2. Виховна робота

2.1. Провів види і форми виховної роботи _____

3. Методична робота

3.1. Виготовив навчальні посібники, розробив дидактичні матеріали та завдання для контролю знань, умінь, навичок студентів _____ (назви)

3.2. Вивчив навчально-методичну літературу з організації навчально-виховного процесу у ВНЗ _____

4. Висновки аспіранта з викладацької практики

_____
_____
_____

5. Перелік документів, що додаються до звіту

- 1) характеристика аспіранта-практиканта;
- 2) план-конспект залікового заняття;
- 3) аналіз заняття.

АНАЛІЗ ЗАНЯТТЯ ВИКЛАДАЧА-ПРЕДМЕТНИКА
Виконав аспірант факультету математики і інформатики

ПІБ аспіранта _____

Дата відвідування « ____ » _____ 20 ____ р.

Група _____ Студентів за списком _____ Присутніх _____

Предмет _____

ПІБ викладача _____

Мета відвідування заняття _____

Тема заняття _____

Мета заняття _____

Обладнання _____

Тип заняття (лекція, практичне заняття, семінар, лабораторний практикум) _____

Контроль, перевірка, корекція знань _____

1. Наявність робочих документів викладача (журнал обліку роботи викладача, план-конспект лекції чи практичного заняття) _____

Хід заняття: _____

2. Система перевірки знань: (необхідне підкреслити)

Методи:

- біля дошки	- спрощенні
- з місця	- програмовані
- комбіновані	- диференційовані

Форма опитування:

- індивідуальна	- фронтальна
- групова	- письмова

Складання питань (чітко, недостатньо чітко, нечітко) _____

Опитано студентів _____ Виставлено оцінок за виконані завдання _____:

високий рівень _____, достатній рівень _____,

середній рівень _____, початковий рівень _____.

Реальність оцінок (завищено, занижено, мотивовано) _____

3. Вивчення нового матеріалу (науковість, практична спрямованість, зв'язок навчання з вихованням, доступність, послідовність, чіткість, опора на вивчене, робота з підручником, міжпредметні зв'язки) _____

4. Закріплення вивченого матеріалу (опитування, наведення прикладів, розв'язання задач, виконання вправ, письмове опитування, диференційоване опитування) _____

5. Засвоєння нового матеріалу (відмінно, добре, задовільно) _____

6. Інтерес студентів до заняття (високий, задовільний, низький) _____

7. Раціональність домашнього завдання (задано вчасно, пояснено, з елементами творчості, різнорівневе, з урахуванням здібностей студентів) _____

8. Комунікбельність викладача, педагогічний такт (володіє, частково володіє, не володіє) _____

9. Дисципліна студентів (добра, задовільна, незадовільна) _____

10. Висновки:

– досягнення мети (повністю, частково, не досягнуто) _____

– виконання вимог робочої програми (виконано, не виконано, частково) _____

– завдання заняття поставлені (чітко, нечітко, не поставлені) _____

Використання прийомів та методів (оптимальні, частково оптимальні): _____

1) словесні (пояснення, бесіда, розповідь, лекція, семінар) _____

2) наукові (робота з підручником, схемами, картками, графіками) _____

3) практичні (лабораторна робота, практична робота, план, анотація, рецензія, тези) _____

4) інтерактивні _____

5) ігрові _____

6) контролю та самоконтролю (усне опитування, контрольна робота, самостійна робота, тести) _____

7) диференційований підхід (робота з обдарованими студентами, зі слабовстигаючими студентами, групова, індивідуальна) _____

– виділення головного (виділено, нечітко виділено) _____

– розвиток (творчих можливостей студентів, логічного мислення, пізнавальної активності) _____

Висновки: заняття проведено на _____ методичному та організаційному рівні _____

Рекомендації: _____

РЕЄСТРАЦІЯ
вступного інструктажу з охорони праці для аспірантів
під час трудового та професійного навчання
ФАКУЛЬТЕТ МАТЕМАТИКИ І ІНФОРМАТИКИ

Вступний інструктаж проводиться за інструкцією з охорони праці № 55

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яку інструктують	Дата проведення інструктажу	Прізвище, ім'я, по батькові особи, яка проводила інструктаж	Підпис	
				особа, яка проводила інструктаж	особи, яку інструктують
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
21.					
22.					
23.					
24.					
25.					
26.					
27.					
28.					